

PUOLUSTUSVOIMIEN STRATEGINEN KUMPPANI NAMMO LAPUA OY**Yritysrakenne**

Pohjoismaiden päätettyä yhdistää ampumatarviketeollisuutensa 1998 syntyi Nammo AS. Kyseisessä yhtiössä olivat omistajina eri järjestelyin Suomen, Ruotsin ja Norjan valtiot. Suomen omistus oli toteutettu Patrian kautta. 2006 Ruotsi luopui omistuksestaan ja tällä hetkellä 50%:n tasaosuuksin omistajat ovat Patria Oyj sekä Norjan kauppa-, teollisuus- ja kalastusministeriö.

Suomessa toimiva Nammo Lapua OY on 100% Nammo AS:n omistama ja Nammo Lapua taas omistaa 100% ruutitehtaan eli Nammo Vihtavuori Oy:n

Yhteistyö Nammo – Puolustushallinto

Nammo Lapuan asema kotimaisessa huoltovarmuudessa perustuu **Valtioneuvoston päätökseen huoltovarmuuden tavoitteista**, 5.12.2013, jossa todetaan seuraavasti: ”ylläpidetään tärkeimpien sodan ajan kulutusmateriaalien, kuten tykistöruutien ja ampumatarvikkeiden tuotantokapasiteettia sekä välttämättömiä maanpuolustusta tukevia varmuusvarastoja”.

Nammo AS:N / Nammo Lapuan ja Puolustushallinnon solmima **Huoltovarmuus- ja kumppanuussopimus** (31.1.2014) on syventänyt yhteistyötä ja mahdollistaa mm. suorahankinnat Puolustusvoimien niin halutessa. Nammo Lapua Oy on täten yhä kiinteämpi osa puolustusjärjestelmäämme. Ruutitehtaan siirtyminen Nammo Lapuan omistukseen on osoittautunut erittäin hyväksi ratkaisuksi. Tässä yhteydessä pelastettiin yli 100 henkilön työpaikat ja luotiin investoinnein välillisesti yli 70 työpaikkaa. Ruutitehtaan kehittäminen etenee suunnitellusti ja vuoden 2020 jälkeen on saavutettu huoltovarmuudelliset tavoitteet. Jatkona 2015 Nammo Lapua osti Sastamalan ampumatarviketehtaan puolustushallinnon ohjauksessa. Kun tähän lasketaan mukaan Lapuan tehdas, niin saadaan aikaan kokonaisuus (n.350 työntekijää), joka mahdollistaa Valtioneuvoston periaatepäätöksen toteutumisen.

Parhaillaan yhteistyö jatkuu Huoltovarmuus- ja kumppanuussopimuksen mukaisesti, selvityksellä **Haapajärven lataamon** toimintojen siirtämistä Nammon hallintaan. Haapajärven lataamo on viimeinen puolustusvoimien (PV) ampumatarviketuotantolaitos, joka vielä on PV:n vastuulla. Kyseinen lataamo luovutettiin PV:lle 2006, mutta laitos ei vielä ole toiminut suunnitellusti. Tehtaan siirtyessä Nammolle lataustoiminta saataisiin toimimaan suunnitellusti ja kokonaisvastuu laukausyhdistelmistä siirtyisi valmistajalle. Täten PV pystyy halutessaan kohdentamaan vapautuvia resursseja ylitoimintoihinsa. Puolustusministeriö tekee asiasta päätöksen kesällä 2017.

Yhä merkittävämpi osuus PV:n huoltovarmuustuotannosta on strategisten kumppaneiden kuten Nammo Lapua vastuulla. Solmitun Huoltovarmuus- ja kumppanuussopimuksen jälkeen Nammo on investoinut Suomen tuotantolaitoksiin 20 M€ luottaen yhä syvenevään yhteistyöhön PV:n kanssa sekä omien tuotteidensa menestykseen kansainvälisillä markkinoilla. Tämän lisäksi HVK on investoinut ampumatarvikkeiden tuotantokykyyh n.11 M€. Näillä investoinneilla on merkittävästi parannettu huoltovarmuutta ja erityisesti tuotantokykä.

Nammo Lapuan isoin ja merkittävin tuotanto- ja huoltovarmuushanke on tykistön laukaukset. Suomen nyt hankittua uuden 155 mm tykistöasejärjestelmän (K9) on Nammo Lapua aloittanut uuden **pitkänkantaman ampumatarvikkeen** kehittämisen ko. järjestelmään. Tässä hankkeessa tehdään käyttäjän vaatimusten mukainen laukaus ja samalla varmistetaan tuotteen saatavuus kriisin aikana. Lisäksi myös muut pohjoismaat suunnittelevat tilaamansa ko. ampumatarviketta.

Pohjoismaisen huoltovarmuuden ja yhteistyön kannalta Nammo on avainyritys. Kaikissa pohjoismaissa toimivana yrityksenä Nammo omaa näin erinomaisen kyvyn rakentaa ja hallinnoida pohjoismaisia hankkeita valtioiden näin halutessa. Tästä hyvä esimerkki on **Leopard-taisteluvaunun ampumatarvikkeet**. Kaikilla pohjoismailla on samanlainen vaunukalusto ja ampumatarvikehankintojen suunnittelu niihin on parhaillaan käynnissä. Mikäli pohjoismaat nyt pystyvät sopimaan yhteisestä hankinnasta on saavutettava kustannushyöty kaikille maille merkittävä.

Kyetäkseen ylläpitämään ja kehittämään huoltovarmuutta ja tuottamaan puolustusvoimien tarvitsemat ampumatarvikkeet ja palvelut kaikissa turvallisuustilanteissa tulee Nammo Lapualla olla jatkuva kriittinen tilauskanta. Nykyiset PV:n hankintamäärärahat ovat valitettavasti pienentyneet ja tämä aiheuttaa ongelmia tuotantovalmiuden ylläpidolle. Tämä olisi korjattavissa esim. kohdentaen PV:n lisärahoitus (50M€) niihin. Kustannustehokkaimpana ratkaisuna Nammo Lapua näkee monivuotisen tilausvaltuuden ampumatarvikkeille, joka mahdollistaisi myös Puolustusvoimien varastojen täydentämisen suunnitellulle tasolle.

Toimitusjohtaja

Raimo Helasmäki